

కొత్తచిగుళ్ళూ - మంచుబిందువులూ

ఆలోచించుకోడానికి కూడా అవకాశం ఇవ్వకుండా మహావేగంతో తనని యిక్కడదాకా తీసుకువచ్చి, ఈనిద్ర గన్నేరు చెట్టునీడలో వదిలేసి, ఇంక నీతో నాకు పనేమిటి అన్నట్లు వెనకగా నీడలో నిలబడిపోయిన తన నెత్తిన యింక దుమ్ముపోస్తూ శరవేగంలో ముందుకు దూసుకు పోతున్న బస్సువేపు కొంచెంసేపు శూన్యంగా చూసి నిట్టూర్చింది సాదామిని.

అటు చూస్తే పల్లెకు చేర్చే పాము మెలికల కాలి బాట-ఆ బాట వచ్చి పెద్ద తారుగోడ్డుకి పాణిగ్రహణంచేసే మొగలో దుమ్ముకొటుకుపోయిన యీ నిద్రగన్నేరు చెట్టు- ఈ చెట్టు ఆకుల సందులలోంచి శరీరం అంతా మచ్చలుపడ్డ వాడిలా కనిపించే ఆ అస్తంగత సూర్యుడు!

సరిగ్గా అయిదేళ్ళ క్రితం!

ఇదే బాటదగ్గర యీ చెట్టుకిందే యిలాంటి సంధ్యా సమయంలోనే - ఉత్సాహం ఉరకలు వేస్తూంటే, శరీరం యశావ్వనపు పొంగుతోనూ మనస్సు మధురోహాలతోనూ

నిండి దాదాపు తనని తాను మరిచిపోయినస్థితిలో, శేషూ
కళ్ళు, పక్క-నుండి తనకి పిచ్చెక్కిస్తూంటే, అప్పటిదాకా
తనకి శర్వస్వంగా ఉంటూ వచ్చిన పల్లెవేపు వీపు తిప్పి
అడుగు కదిపింది తమలోకంలోకి. ఎండమావులులా అంద
ముగా కనిపిస్తూన్న భవిష్యత్తులోకి.

అదే బాట!

ఆ చెట్ల!

మళ్ళాఃరిగ్గా ఆ సంధ్యాసమయమే!

తిరిగి నాటికి నేడు-నాటికి నేటికి మూడింటిలోనూ
మూర్పు ఏం లేదు. ఉన్న మార్పంతా తనలోనే. అప్పుడు
“పల్లె” కాదనిపోయి, ఇప్పుడు ఆ పల్లె కావాలని వస్తూన్న
తనలోనే.. తనలోనే ఈ మార్పంతా. ఉషఃకాంతుల తాకిడి
కూడా యింకా తగలని లేత గులాబీ మొగ్గ తను అప్పుడు.
భయంకరమయిన జీవితానుభవం వేడి తగిలి యెండిపోయి
ఆనందపురేకులన్నీ రాలిపోయి ముళ్ళతొడిమ మాత్రంగా
మిగిలిపోయిన తన ఇప్పటి స్థితికి అప్పటి స్థితికి పోలికా?...
ఒత్తయిన తలకట్టూ, మెత్తని చెక్కిళ్ళూ, ధరించిన
దుస్తుల్లో బిగువుగా అమరిన శరీరం. ఇది అప్పటి రూపం.
పాయలు పాయలుగా విడిపోయిన జుట్టు, పాలిపోయిన
బుగ్గలూ కళ్ళల్లో ప్రాణాలు పెట్టుకొని కట్టెగా మారిన
రూపం ఇప్పటిది.

ఆరోజున తనచుట్టూ వికసించిన పుష్పాలే! గండు
కోయిలల వగరుగొంతులే! చల్లగా, హాయిగా తగిలే

మలయానిలా లే!.. ఇవాళ తన ఊహల చుట్టు నిలచినవి
ఆకులురాలి మ్రోడులుగా మారిన చెట్లు. ఆత్మీయుల అవ
హేళనలూ, ప్రాణాల్ని గడ్డకట్టించే మంచుబిందువులూను.

ఎంత మార్పు! అయి దేశ్లో ఎంతమార్పువచ్చింది
తనలో! పాతరోజులతో యీ రోజుల్ని పోల్చుకుని గట్టిగా
తనివితీరా ఏడవాలనిపించింది సాదామినికి.

మరే!

అంత అదృష్టం కూడానా తనకి! గుండెల్లో బరువు
తీరేలాగా యేడ్చి మనస్సును హాయిగా తేలిగ్గా చేసుకో
వడం ఎంత అదృష్టవంతులకి... తనకి ఏడుపుకూడా రాదు.
అధమం కళ్ళయినా తడికావు. ఎంత బాధవచ్చినా దాన్ని
మంటలా గుండెలో రగుల్చుకోవలసిందే! ఈ అయి దేశ్
లోనూ శేషువల్ల ఎన్ని అనుభవాలు కలిగి బావురుమని
ఏడవాలనిపించ లేదు తనకి! కాని ఒక్కమాటు... ఒక్క
మాటంటే ఒక్కమాటు ఏడవగలిగిందా తను?

ఉహూ! ఏడవలేదు. అసలు తనకది చేతేకాదు!
ఏం చేస్తుంది! తను పుట్టి పెరిగిన వాతావరణం అటువంటిది!
షడహారేళ్లు వచ్చేదాకా తన అందమయిన అంకసీమలో
ముగ్ధలా ఉయ్యాల లూగించిన యీ పల్లె, స్వర్గాన్ని మరీ
పించే ఇల్లూ, ప్రేమకి ప్రతిరూపమయిన అమ్మా, ఆప్య
యతా అభిమానం ఆకారం దాల్చిన అన్నయ్యా, అన్నిటి
కంటే అధికంగా దైవత్వాన్ని పుణికి పుచ్చుకున్న

సూర్యు మావగారి రామూ-ఈ వాతావరణంలో పెరిగిన తనకి ఏడుపు అంటే యేమిటో తెలుసుకొనే అవకాశం ఏది? ...

ఆ రోజున ఇవన్ని కాలదన్నుకొని, "శేషు" ఆర్ష వంతమైన కళ్ళల్లో యేవో కొత్త స్వర్గాలున్నాయని భ్రమించి వెళ్ళి, అయిదేళ్ళయాక మళ్ళీ పూర్వపు ఆనందాన్ని వెతుక్కుంటూ వస్తోంది.

ఇంకా తనకై ఆ ఆనందాలు మిగిలాయా?

సాదామినికి బాధవల్ల గొంతు అంతా నొప్పిగా వున్నట్లు తోచింది. హృదయంలో మంట, మనస్సులో పెద్ద వెలితి-ఏదో భయం... అలా భయం భయంగానే ఒణుకుతూన్న కాళ్ళతోనే వంకర బాట యెక్కింది... నెమ్మదిగా బరువుగా బాట పల్లెవేపు సాగింది.

సాగి సాగి ఏటికి యివతల ఒడ్డున ఆగిపోయింది ఆ బాట! వర్షాకాలం అయితే దోనెమీద ఏరుదాటి అవతల గట్టు యెక్కితే కాని పల్లె కనిపించదు. శిశిర ఋతువైనా శ్రీష్టంలోలాగా ఏటిలో నీళ్లు లేవు. తన కళ్ళల్లోలాగే! అందుకే దోనె అవసరం లేకపోయింది సాదామినికి!

ఒక్కమాటు ఆగి నాలుగువైపులూ చూసింది.

ఎండిన ఏటి మధ్య తను!

ఇటు ప్రకృతి సౌందర్యానికి నీరాజనం ఇస్తూన్న ఎర్రని సూర్యుడూ గూళ్ళకిపోతూన్న పక్షుల మంగళహారతి పాటలూను.

కొత్తచిగుళ్ళు-మంచుబిందువులూ

అటు ఏటి అవతల "ఎంత ఘోరపాపాత్ములనయినా
క్షమిస్తాను రండి" అని 'చేయెత్తి పిలుస్తూన్నట్లు ఒడ్డుపె
నుంచి కొద్దిగా కనిపిస్తూన్న దేవాలయ శిఖరం!

సౌదామినికి శరీరం ఒక్కమాటు ఝల్లుమంది.

ఇదంతా తను పదిపదిహేనేళ్ళు వచ్చేదాకా ఆడి
పాడిన చోటు. ఈ ఏటిలో ప్రతి ఇసక రేణువూ ఆ దేవా
లయంలోని ప్రతి అంగుళమూ తనకి చిరపరచితమయినవే!
ప్రతి సాయంత్రం తనూ రామూ యీ దేవాలయంలోనే
పరుగులిడుతూ ఆడుకొనేవారు... రామూ!

తను దొంగ అయి తరుముతుంటే దొరకుండా
యెన్నిమాట్లు దేవాలయ శిఖరం యెక్కి రామూ తనని
వడిపించలేదు! ఆటలోలాగే జీవితంలో కూడా రామూ
శిఖరంమీదే ఉన్నాడు. తనకి అందేస్థితిలో లేదు. అసలు
తను అందుకోడానికి ప్రయత్నించిందా అతణ్ణి!.....ప్రయ
త్నిస్తే శిఖరం యెక్కి అతణ్ణి అందుకునేదేమో... లేదా
బతిమాలినా చాలు... అతను దిగి వచ్చేవాడు. తను రెండూ
చెయ్యలేదు-అలా చెయ్యకపోవడానికి అస్పల్లో తనకి కోపం
పోరుషం అడ్డు వచ్చాయి.

అందుకే తానీరోజున ఇంత క్రిందగా ఎండిపోయిన
ఏటి మధ్య!

అతను అంత ఎత్తుగా దేవాలయ శిఖరంమీద!

అతిప్రయాసమీద అవతలి ఒడు యెక్కిన సౌదా
మినికి యెదురుగా నిలుచున్న దేవాలయం. దాని నీడలో

విశాలంగా పరుచుకున్న పల్లె కనిపించాయి. అప్రయత్నంగా ఒక్క అడుగు వెనక్కి వేసింది సోదామిని. భయంతో తట పటాయిస్తున్న సోదామినికి యెదురుగా దేవాలయ శిఖరం మీద మసక వెలుతురులో ఏదో నీడ కనిపించింది నీడ మనిషిగా మనిషి. మోకాళ్ళమీద గడ్డం ఆన్చి ఆలోచిస్తూన్న మానిగా, ఆ మాని రామూ ఆకారంగా మారినట్లు అనిపించింది సోదామినికి.

రక్త పసరణ స్థంభించింది. ఉన్నట్టుండి శరీరంలోని ప్రతి అణువులోనూ మహావేగంతో కొట్టుకుంటూన్న గుండె చప్పుడు వినిపించింది.

రామూ తలెత్తి ఇటు చూస్తే! ... చూసి తనని పలకరిస్తే!

“హమ్మో”!

తను ఏ మొహం వెట్టుకుని సమాధానం ఇస్తుంది? అసలు ఏం ఇస్తుంది? ... రామూకే కాదు తను యెవ్వరికీ యివ్వలేదు సమాధానం. “ఆరోజున ఆలా చెప్పకుండా ఈ స్వర్గాన్ని వదిలి యెక్కడికి వెళ్ళిపోయావు ఈ అయిదేళ్ళూ ఎక్కడ వున్నావు! ఇప్పుడు ఎందుకు తిరిగి వచ్చావు” అని కనక ప్రశ్నిస్తే.

అవును! అమ్మ యిలా అడిగితే, లేదా అన్నయ్యే నిలదీసి ప్రశ్నిస్తే తను యేం సమాధానం చెప్పేట్టు! ... ఒక్క క్షణం వెనక్కి వెళ్ళిపోదాం అనిపించింది సోదామినికి ... కాని వెళ్ళిపోవడానికి తను యింతదూరం

వచ్చింది? అన్నింటికీ సిద్ధపడే వచ్చిన తనకి. సమాధానం ఏం చెప్పాలా అనే సంకోచం యెందుకు? వాళ్ళ కాళ్ళ మీదపడి “పొంగులువారే వయస్సులొ కుడి ఎడమలు తెలియక పొరబాటు చేశాను. త్షమించండి” అని అడుగు తుంది. దేవతామూర్తులులాంటి అమ్మా అన్నయ్యల సాన్నిధ్యంలో, పవిత్ర దేవాలయంలాంటి ఆ ఇంట్లో పశ్చాత్తాపంతో కుమలిపోయినా తన పాపం కొంత తొలితం అవు తుంది.

బరువుగా, భయంగా తడబడుతూ కాలుతీసి కాలు వేస్తూ వీధి మొగలోకి వచ్చిన సోదామినికి, అరుగుమీద చుట్ట కాల్చుకుంటూ సూరయ్య కనిపించాడు మావఁ. అను కున్నంతా అయింది. “ఆగవే భడవా! ఇన్నాళ్ళూ ఎక్కడి వెళ్ళావు!” అంటూ ఒక్క ఉరుము ఉరిమితే... గబగబా నడిచింది సోదామిని. సూరయ్య మావ అసలు పలుకరించే లేదు. తనని పలకరించడానికి అసహ్యం వేసిందేమో!

ఒక్క ఆంగలో యిల్లు జేరుకొని “అమ్మా!” అని పిలుద్దాం అని తెరిచిన నోరు ఆ మట్టుకే వుండిపోయింది. నిత్యమూ కలకల్లాడుతూ కలువల తోరణాలతో నవ్వుతూ వుండే గుమ్మం తాళంవేసి వుంది. ఇవతల గేటుకికూడా తాళం వుంది. అమ్మా అన్నయ్య ఎక్కడికి వెళ్ళారు? ఎవరి అడగడం? పైట చెంగు నోట్లో కుక్కుకుని “ఈ

యింటికి పరాయిదానిలా గేటు ఇవతల వుండిపోవలసి వచ్చిందే?" అంటూ మానంగా బాధపడసాగింది సోదామిని. గేటుమీద తలతగ్గి అలా యెంతసేపు వుండి పోయిందో!

ఇంతలో చేతి లాంతరు పట్టుకొని అటే వెడుతూన్న "వెంకి" ఆగిదగ్గరగావచ్చి పరకాయించి సోదామినినిచూసి "అయ్యో నా తల్లీ!... ఇప్పుడు వచ్చావా! నీ కోసం ఏడాదిపాటు ఏడిచి ఏడిచి ఆ మహాతల్లి తల్లిపోయాక - సూసి సూసి అన్నయ్యా దేశాలు పట్టుకుపోయాక ఇప్పుడొచ్చి ఏంలాభం నాతల్లీ! ఇదిగో... చెల్లాయివస్తే తాళం చెవులు ఇమ్మని ఎల్లిపోయాడు యెక్కడికో ఆ మారాజు - ఎప్పుడూ అయి యిలా సెంగుని కట్టుకు తిరుగుతున్నా" అంటూ తాళాలు తీయసాగింది వెంకి...

పిడుగుపడడట ఆ మాటలు విని మ్రాన్నడి వుండి పోయింది సోదామిని... గుండె ఆగి మొదడు స్థంభించినట్లు అయింది... అమ్మ... అమ్మ తనకింక లేదా? కడుపులోంచి యేవో జ్వాల... మంటల్లో నిలబడినట్లు మహా ఆవేదన!

"నిలబడిపోయావేం తల్లీ. లోపలికిరా" అన్న వెంకి కేకకి, వులిక్కిపడి వెంటనే వెర్రె ఆవేశంతో బాణంలా దూసుకుని యింట్లోకి వచ్చింది. ఆమె పిచ్చిగా తలుపులన్నీ బార్లాతీసేస్తూ గదులన్నీ వెతకసాగింది. ఎందుకో!... ఏ గదిలోనేనా అమ్మ వుండకపోతుందా అని ఆశ కాబోలు!

పెరటితలుపు తీసింది... అప్పుడే వస్తూన్న లేత వెన్నెల చెట్ల ఆకులమీదపడి తళుక్కుమని మెరుస్తోంది. అరటిగెల మిగలి ముగ్గి వుంది. సగం పళ్ళు నేలమీద రాలి నల్లగా కమిలిపోయి వున్నాయి. దానిమ్మపళ్ళు చెట్టునపండి బద్దలై తనని చూసి యెర్రగా నవ్వుకున్నాయి. అమ్మ పూజ చేసుకుంటుందని రోజూ ముద్దముందార విరగబూస్తోంది కాబోలు. వాడి యెండి రాలిపోయిన మందార పువ్వులు, చెట్టుచుట్టూ గుట్టలు గుట్టలుగాపడి ఉన్నాయి. పెరటి చూరుకి పట్టిన తేనెపట్టునుంచి ఎండుటాకులమీద చుక్క చుక్కలుగా తేనె పడుతూ చప్పుడు చేస్తోంది ఆ చుక్కల కోసం ఆకులమీద నోరు తెరుచుకుని కూచున్న గండుచీమలకి మాత్రం ఆ చప్పుడేం పట్టినట్లు లేదు!

పెరట్లోని ఆ దృశ్యం చూస్తే వృధాగా నేలపాలైన తన జీవితం గుర్తుకువచ్చింది ఆమెకి. వెంటనే పెరటి తలుపు విసురుగా వేసేసి పక్కగదిలోకి వచ్చింది. అది అమ్మ పూజా మందిరం. వ్యాస వీరంమీద తెరిచిన భగవద్గీత తెరిచినట్టు వుంది. రామపంచాయతనం చుట్టూ సాలీడు అల్లుకొని వుంది. నూనె ఆఖరిబొట్టు వున్నంతవరకూ వెలిగి వెలిగి చివరికి ఆరిపోయినట్టున్నాయి కుందెలలో నల్లగా బూడిదగా మారిన ఒత్తులు! అమ్మని నిశ్చలంగా కూర్చుని చెదరని మనస్సుతో పూజ చేసుకొనే పవిత్ర ప్రదేశం అది. ప్రశాంతతని ప్రసాదించే ఆవోట ఆమెకి యెంతో ఇబ్బందిగా తోచింది. అవును... తనలాటి చంచలబుద్ధి వున్న

వాళ్ళకి అక్కడ చోటులేదు. గుండె నిబ్బరం మారద్యుట్ట
వున్న అమ్మకీ, వెరి ఆవేశంతో యేది తోస్తే అది చేసూ
ముందుచూపు లేకుండా బోర్లాపడే తనకీ పోలికేవంటి? ఆ
తల్లికి కూతురే తను!

అన్నయ్య గదిలోకి అసలే కాలుపెట్టలేకపోయింది.
సరస్వతీ నిలయంలాగా యెప్పుడూ పుస్తకాలతో పవిత్ర
గ్రంథాలతో కన్నులపండువులా వుండే అన్నయ్య గది
యిప్పుడు దుమ్ముతో మాగరతో గబ్బిలపు కంపుకొడుతూ
వుంది. గదిలో యే వస్తువూలేదు. ఆలమారు... షెల్ఫు...
మంచం... అన్నీ శూన్యం... గది మధ్య వో కేబిల్ మీద
మాత్రం అన్నయ్య ఫోటో! తనకి చిన్నప్పుడు గోరుముద్దలు
తినపించి యెంతో గారంగా చూసుకున్న అన్నయ్య...
ఆలాంటి అన్నయ్యకీ మారుగా తనకివాళ మిగిలింది వాడి
ఫోటో మాత్రమే. ఇంక “ఈ ఫోటో చూసుకొని బ్రతుకు”
అంటూ వెళ్ళిపోయావా అన్నయ్యా! ఎక్కడికి వెళ్ళావు!
ఏమీ చెప్పకుండా యెవరికీ తెలియని చోటికి యెక్కడికి
వెళ్ళావు! అవునులే! సరిగ్గా నేనూ ఇలాగే నీకు చెప్పకుండా
వెళ్ళిపోయానుగా? నాకు కావలసిన శిక్షే యిది! అప్పుడు
నువ్వు యెంతగా బాధపడ్డావో! ఏం చెయ్యను అన్నయ్యా!

అవును . నేనేం చెయ్యను? మంచిచెడ్డలు ఆలోచించే
వయస్సుకాదది! రోజూ నాతోపాటే తిరుగుతూ నన్నేడి
పిస్తూ నాచేత మొట్టికాయలు తింటూన్న “రామూ” నాకు

మొగుడేవిటి! వాడికిచ్చి పెళ్ళిచేస్తానంటుండేవిటి అమ్మ.
 ఓ ఇంగ్లీషురాదు... సూటువెయ్యడం చేతకాదు. సిగరెట్లు
 కాల్చడంకూడా తెలియదు... ఆఖిరికి తనని శాసించి అధి
 కారం చలాయించే మగవాడి దర్జా, తీవ్ర ఇవేం లేవు...

అవుగో. అవన్నీ కొత్తగా యీ వూరు దేవాలయం
 ఆఫీసుగావచ్చి, ఎదురుగుండా వున్న గదిలో అద్దెకి
 ఉంటూన్న ఆ అందగాడిలో ఉన్నాయి... బి. కాం. చది
 వాడట! కవ్వించే కళ్ళూ, నల్లగా బిరుసుగా ఉంగరాలు తిరి
 గిన జుట్టూ, ఆ అందమయిన సూటులో పచ్చగా కదిలే ఆ
 అబ్బాయికి "రామూకి" పోలికా? ఎలాగేనా అతనితో
 మాట్లాడాలి. ఎలాగయినా అతని పరిచయం సంపాదిం
 చాలి... ఎలాగ!... ఎలాగ?... జీవితం తియ్యగా ఉండాలనీ
 బృందావనంలా తీర్చిదిద్దుకోవాలనే ఆకాంక్షలో యిది
 మంచా చెడా అనే ఆలోచన లేకుండా, ముందుగా
 "ఏమండీ! మీ చేతిలోవున్న పుస్తకం యెమిటో ఓసూటు
 యిస్తారా! చదివి మళ్ళీ ఇస్తాను" అని కబురుచేసింది తను
 యీ వెంకి ద్వారానే! అతను యెంత చిత్రంగా నవ్వి ఆ
 పుస్తకం పంపించాడు! అట్ట తిప్పగానే తెలిసింది అతని పేరు
 శేషు అని.

ఆ పుస్తకం యెంత బాగుందని! తనకెప్పుడూ అను
 భవంలేని కొత్తగోకాల్లోకి తీసుకు వెళుతూ, కవ్వీస్తూ...
 ఇలా యెన్ని పుస్తకాలు, ఎన్ని పుస్తకాలు! అన్నింటి
 లోనూ నాయకుడూ, నాయికా... శేషూ తనూలాగ

ప్రేమించుకోవడం. పెద్దవాళ్ళు వద్దనడం... ఎదిరించి వెళ్ళి
చేసుకొనడం, లేదా చెప్పకుండా యిద్దరూ వెళ్ళిపోవడం.
అలా వెళ్ళి స్వర్గాలు సృష్టించుకొనడం! తనుకూడా అలా
శేషుతో వెళ్ళిపోయి... అమ్మో, అన్నయ్యకీ అమ్మకీ చెప్ప
కుండానే! ...

అమ్మ పూజలో వుండగా, అన్నయ్య పొలంవెళ్ళగా
చూసి, కిటికీలోంచి తను శేషుకి యెన్ని గాయబారాలు
కళ్ళతో పంపించిందో. అతనిచ్చిన నవలల్లో పెట్టి ఎన్ని
ఉత్తరాలు అందించిందో చివరకి ఆరోజున శేషు తనని
ఎలా ఒప్పించాడని! "రా...నాతో వచ్చేయి. హాయిగా
ఆదర్శంగా వుండాం. ముందు మీ వాళ్ళకు చెప్పకు. తరు
వాత తెలిసి వాళ్ళే సర్దుకుంటారు. జంకకు.. నువ్వు చదివిన
నవలల్లో అమ్మాయిలు యేం జేశారో, ఎలా జేశారో
జాపకం తెచ్చుకో! ఊ... ఒక్కమారు జాపకం తెచ్చుకో."

మంత్రగాడి మాటలువిని అతను చెప్పినట్లలా చేసి
నట్లు ఆ సాయంత్రం అతనితో బయలుదేరి పల్లె వదిలి, కాలి
బాట నడిచి, పెద్దరోడ్డు యెక్కి, ఆ నిద్రగన్నేరు చెట్టు
నీడలో బస్సుయెక్కి పట్నం వెళ్ళిపోయింది తను. అలా
వెళుతుండగా అమ్మో, అన్నయ్య జాపకంవచ్చి యెంత
ఏడుపు వచ్చిందో తనకి మళ్ళీ రామూ జాపకంవచ్చి అంత
నవ్వు వచ్చింది రామూలాంటి అమాయక గబ్బిలాయిలో
కాకుండా శేషూలాంటి నాగరికడయిన యివకుడితో తనకి
వివాహం జరిగించబోతూన్న దేవుడికి ఎన్నిమాట్లు కృత

జత లర్పించుకుందో! కాని రోజులుగడిచి, శేషు తనని పెళ్ళి చేసుకోబోడని తెలిసి, క్రమంగా పెరుగుతున్న అతని విదలింపులూ, కేకలూ విని, అసలు సంగతిని అర్థంచేసుకొనేటప్పటికీ, తను ఎంత చలించిపోయింది! ఎంతగా కుమిలిపోయింది!

అలా తను శేషువల్ల నరకం అనుభవించింది ఎన్నాళ్ళని! ఒకరోజూ రెండురోజులూ! అయిదేళ్లు! ఈ అయిదేళ్లనుంచీ యెప్పటికేనూ శేషులో మార్పు రాకుండా వుంటుందా? తనని పెళ్ళిచేసుకోకుండా ఉంటాడా? అంటూ ఆశతో యెదురుచూస్తూంటే చివరికి తన ఆశ అడియాశచేసి ఓరోజున చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయాడు. ముక్కు మొహం తెలియని ఆ పట్నంలో దిక్కుమాలిన అనాధగా మిగిలిపోయిన ఆరాత్రి. తలుచుకుంటే ఆరాత్రి...అమ్మో! ..గజ గజా వణికిపోయింది. గట్టిగా అరిచేసింది సోదామిని!

అది విని వెంకి బిత్తరపోయి, ఆమట్టునే కొంచెంసేపు వుండిపోయి, ఆ తర్వాత లాంతరు అక్కడే వుంచేసి "ఇప్పుడే వస్తా" అంటూ వెళ్ళిపోయింది. తడబడుతూన్న కాళ్ళతో కంగారుగా మసిబారిన గాజుపకల్లోంచి ఎర్రగా నల్లగా మసక మసకగా కనిపిస్తున్న దీపాన్ని చూస్తూ, తన జీవితాన్ని గుర్తుచేసుకుంటూ, మోకాళ్ళమీద గెడం ఆనుకుని కూర్చున్న సోదామిని, గేటుతీసుకొని యెవరో నిడగా లోపలికి వస్తూ వుండడం చూసింది. ఆ వ్యక్తి దగ్గరగా వచ్చాక రామూ అని గ్రహించి దగ్గునలేచింది. "దీపం

కనిపిస్తోంది, ఎవరబ్బా వచ్చింది” అంటూ రామూ దగ్గరగా వచ్చి పరిశీలనగా చూసి, వెంటనే “నువ్వా! వచ్చావా?” అన్నాడు ఉద్వేగంగా.

సమాధానం ఏం చెప్పకుండా వచ్చే దుఃఖాన్ని పెదిమకీ, పంటికీ మధ్యన బిగించి తలవంచేసింది.

రామూ ఏదో చెప్పబోయి కూడా అంతలోనే ఆగిపోయాడు ఆమె స్థితిని చూసి. మానంగా ఒకరి బాధ ఇంకొకరు అర్థంచేసుకుంటూ వుండిపోయారు. సోదామిని కొంచెంసేపటికి కాని తలెత్తి అతనికేసి చూడలేకపోయింది. ఆ మసక చీకట్లో వివరమైన రామూ ముఖం స్పష్టస్పష్టంగా కనిపించి కంగారుగా “రామూ! నాకోసం బాధ పడుతున్నావా?” అంది.

వెంటనే ముఖాన్ని సాధ్యమయినంత సౌమ్యంగా మార్చుకుంటూ “అబ్బే, లేదు ... లేదు” అన్నాడు తడబడుతూ.

రామూ అన్న ఆ మాటలు విని, నిస్తేజురాలయిపోయింది. నూనె అయిపోయిందో. గాలితాకిడే తగిలిందో కాని దీపం రెపరెపలాడుతూ కొట్టుకోసాగింది.

సోదామినికి దుఃఖం కట్టలు తెంచుకుంటూ వచ్చింది. రెండు గుప్పిళ్లతోనూ నోరుమూసుకుంటూ “అవునులే! నువ్వు రామూవి... నువ్వెందుకు బాధపడతావు! అయినా యీ నిర్భాగ్యురాలికోసం బాధపడడం కూడా అనవసరం. అయి దేశ్చక్రితం వసంతంలో వెళ్ళిపోయిన

దాన్ని తిరిగి యీ హేమంతంలో వచ్చాను. మళ్ళీవసంతం కోసం ఆశిస్తూ - పోగొట్టుకొన్న వసంతం తిరిగి లభిస్తుందా? ప్చ" ఈ మాట లంటూంటే ఆమె కంఠం వణికింది.

ఆమె మాటలు అర్థంకాక రామూ అలాగే నిలబడి చూస్తూ వుండిపోయాడు.

“నీ కర్థంకాదు రామూ! నీకు అర్థంకాదు. నువ్వు దేవుడివి. అందుకే నిన్ను అందుకోలేకపోయాను” అంటూన్న ఆమె కళ్ళల్లోంచి రెండు మంచుబిందువులు రాలి రామూ కాళ్ళమీదపడ్డాయి.

ఆ మంచుబిందువులు తమ మధ్య కొత్తచిగుళ్ళని చిగురింప జేస్తాయని ఆమెకి ఆశలేదు.

అందుకే సాదామినినిర్జీవంగా నిలబడిఉండిపోయింది. ఏమీ అర్థంకాక రామూ శూన్యంగా చూస్తూవుండి పోయాడు.

వాళ్ళిద్దరిమధ్యనూ అప్పటిదాకావున్న ఆ కాస్త గుడ్డి వెలుతురూకూడా చేతిలాంతరు మసిబారి, దీపం కొడిగట్టిన కొద్దీ క్రమక్రమంగా చీకటిగా మారిపోసాగింది.